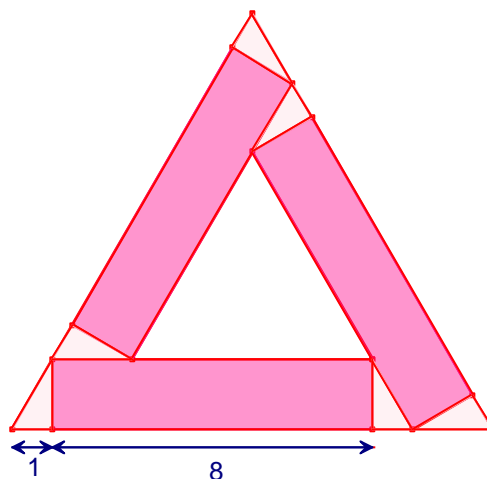

Problemes de Geometria per a l'ESO 306

3051.- Els tres rectangles en l'interior del triangle equilàter de la figura, són iguals i el costat major mesura 8.

Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle equilàter blanc i l'àrea del triangle exterior.

Solució:

Siguen els triangles equilàters $\triangle ABC, \triangle DEF$.

Siga el rectangle $JKLE, \overline{KL} = \overline{JE} = 8$

Siga $\overline{AK} = 1$.

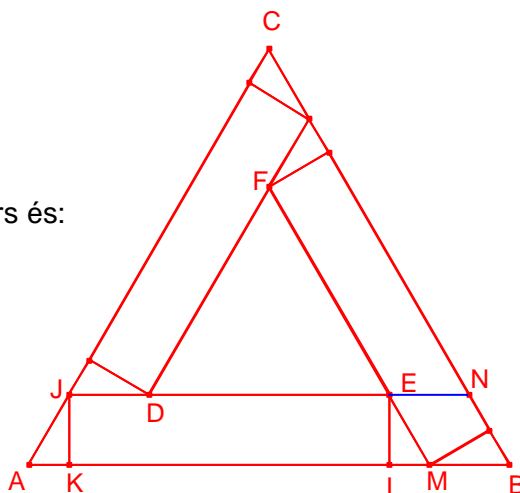
$\overline{AJ} = \overline{JD} = 2$

$\overline{LM} = 1, \overline{MB} = 2$

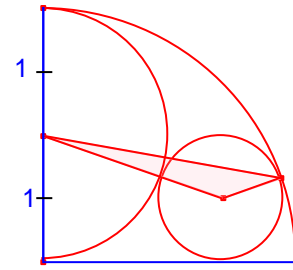
$\overline{AB} = 12, \overline{DE} = \overline{JE} - \overline{JD} = 8 - 2 = 6$

La proporció entre les àrees dels dos triangles equilàters és:

$$\frac{S_{ABC}}{S_{DEF}} = \left(\frac{\overline{DE}}{\overline{AB}}\right)^2 = \left(\frac{6}{12}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

3052.- Donats el quadrant el semicercle i e cercle, calculeu l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OP} = \overline{OQ} = 2$

Siga el semicercle de centre A i diàmetre $\overline{OQ} = 2$

Siga el cercle de centre B i radi $\overline{BC} = \overline{BT} = r$

Siga K la projecció de B sobre \overline{OQ}

$\overline{OK} = r$

Siguen els angles $\angle KBA = \alpha, \angle BOT = \beta$

Siga $\overline{BT} = x$

$\overline{AB} = 1 + r, \overline{AK} = 1 - r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AKB$:

$$x^2 = (1 + r)^2 - (1 - r)^2 = 4r$$

$$\overline{OB} = 2 - r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OTB$:

$$x^2 = (2 - r)^2 - r^2 = 4 - 4r$$

Igualant ambdues expressions:

$$4r = 4 - 4r$$

$$r = \frac{1}{2}$$

Aleshores:

$$\sin \alpha = \frac{1}{3}, \cos \alpha = \frac{2\sqrt{2}}{3}$$

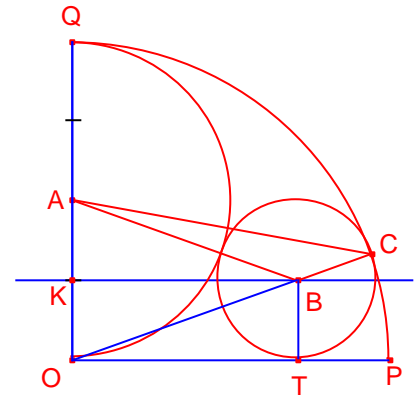
$$\sin \beta = \frac{1}{5}, \cos \beta = \frac{2\sqrt{6}}{5}$$

$$\angle ABC = 180^\circ - (\alpha + \beta)$$

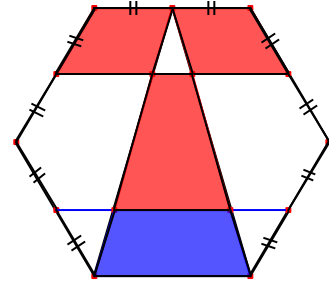
L'àrea del triangle $\triangle ABC$ és:

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \overline{AB} \cdot \overline{BC} \cdot \sin(\alpha + \beta)$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{2\sqrt{6}}{5} + \frac{2\sqrt{2}}{3} \cdot \frac{1}{5} \right) = \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{20}$$

3053.- Amb els punts migs dels costats de l'hexàgon regular s'ha format quatre quadrilàters ombrejats. Calculeu la proporció entre l'àrea blava i l'àrea roja.

Solució 1:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$

Siguen K, L, M, N, H els punts migs dels costats $\overline{AF}, \overline{BC}, \overline{CD}, \overline{EF}, \overline{AB}$, respectivament.

$$\overline{GH} = c\sqrt{3}$$

$$\overline{MN} = \frac{\overline{CF} + \overline{DE}}{2} = \frac{3}{2}c$$

$$\overline{PQ} = \frac{1}{4}\overline{AB} = \frac{1}{4}c$$

$$\overline{RS} = \frac{3}{4}\overline{AB} = \frac{3}{4}c$$

$$\overline{NP} = \frac{\overline{MN} - \overline{PQ}}{2} = \frac{5}{8}c$$

L'àrea blava és:

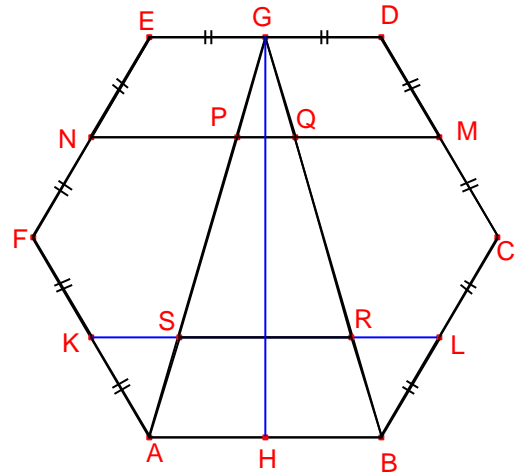
$$S_{ABRS} = \frac{c + \frac{3}{4}c\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{3}{4}c = \frac{7\sqrt{3}}{32}c^2$$

L'àrea roja és:

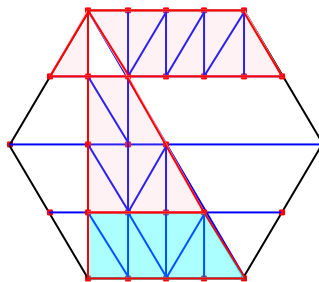
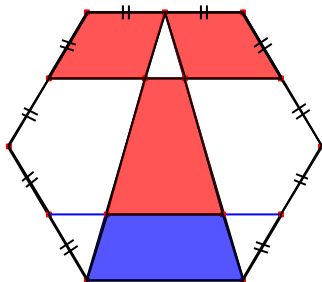
$$S_{roja} = 2 \cdot S_{NPGE} + S_{PQRS} = 2 \cdot \frac{\frac{5}{8}c + \frac{1}{2}c\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{1}{4}c + \frac{\frac{3}{4}c + \frac{1}{4}c\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{1}{4}c = \frac{17\sqrt{3}}{32}c^2$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{ABRS}}{S_{roja}} = \frac{\frac{7\sqrt{3}}{32}}{\frac{17\sqrt{3}}{32}} = \frac{7}{17}$$

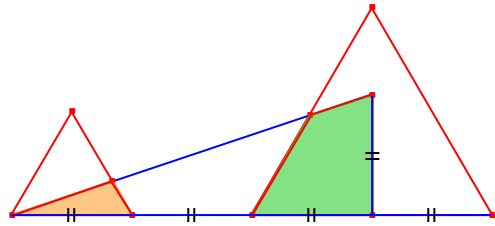
Solució 2:

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{blava}}{S_{roja}} = \frac{7}{17}$$

3054.- En la figura hi ha dos triangles equilàters i cinc segments iguals. Calculeu la proporció entre l'àrea del quadrilàter ombrejat i l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

Siga el triangle equilàter $\triangle ABC$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga el triangle equilàter $\triangle DEF$ de costat $\overline{DE} = 2$

Siguen $\angle KAB = \alpha$, $\overline{BK} = x$, $\overline{DL} = y$

$$\tan \alpha = \frac{1}{3}$$

$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{10}}{10}, \cos \alpha = \frac{3\sqrt{10}}{10}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ABK$:

$$\frac{x}{\sin \alpha} = \frac{1}{\sin(\alpha + 60^\circ)}$$

$$x = \frac{\sin \alpha}{\sin(\alpha + 60^\circ)} = \frac{\frac{\sqrt{10}}{10}}{\frac{\sqrt{10}}{10} \cdot \frac{1}{2} + \frac{3\sqrt{10}}{10} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{2}{1 + 3\sqrt{3}} = \frac{3\sqrt{3} - 1}{13}$$

L'àrea del triangle $\triangle ABK$ és:

$$S_{ABK} = \frac{1}{2} x \cdot \sin 60^\circ = \frac{1}{2} \cdot \frac{3\sqrt{3} - 1}{13} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{9 - \sqrt{3}}{52}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ADL$:

$$\frac{y}{\sin \alpha} = \frac{2}{\sin(\alpha + 120^\circ)}$$

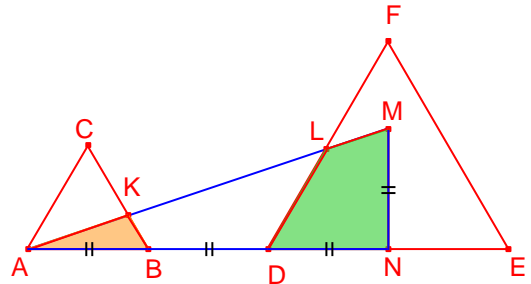
$$y = \frac{2 \cdot \sin \alpha}{\sin(\alpha + 120^\circ)} = \frac{2 \cdot \frac{\sqrt{10}}{10}}{\frac{\sqrt{10}}{10} \left(-\frac{1}{2}\right) + \frac{3\sqrt{10}}{10} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{4}{-1 + 3\sqrt{3}} = 4 \cdot \frac{3\sqrt{3} + 1}{13}$$

L'àrea del quadrilàter $DNML$ és:

$$S_{DNML} = S_{ANM} - S_{ADL} = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 1 - \left(\frac{1}{2} \cdot 2 \cdot y \cdot \sin 60^\circ\right) = \frac{3}{2} - 4 \cdot \frac{3\sqrt{3} + 1}{13} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{3}{2} - 2 \cdot \frac{9 + \sqrt{3}}{13} = \frac{21 - 2\sqrt{3}}{26}$$

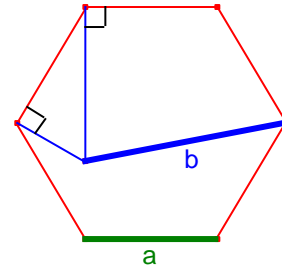
La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{DNML}}{S_{ABK}} = \frac{\frac{21 - 2\sqrt{3}}{26}}{\frac{9 - \sqrt{3}}{52}} = \frac{61 + \sqrt{3}}{13} \approx 4.8255$$

3055.- Donat l'hexàgon regular de la figura, calculeu la proporció:

$$\frac{b}{a}$$

Solució:

Siga l'hexàgon regular ABCDEF de costat $\overline{AB} = a$

La recta FK passa pel vèrtex B.

$$\overline{BF} = a\sqrt{3}$$

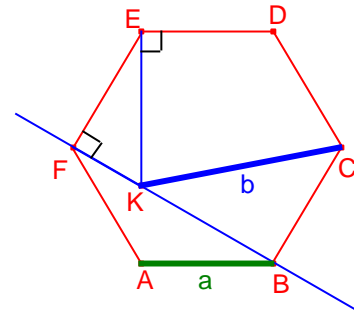
$$\overline{FK} = \frac{\sqrt{3}}{3}a$$

$$\overline{BK} = \overline{BF} - \overline{FK} = \frac{2\sqrt{3}}{3}a$$

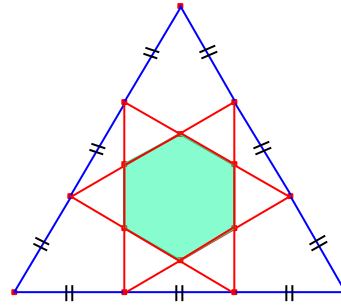
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle KBC$:

$$b^2 = a^2 + \left(\frac{2\sqrt{3}}{3}a\right)^2 = \frac{7}{3}a^2$$

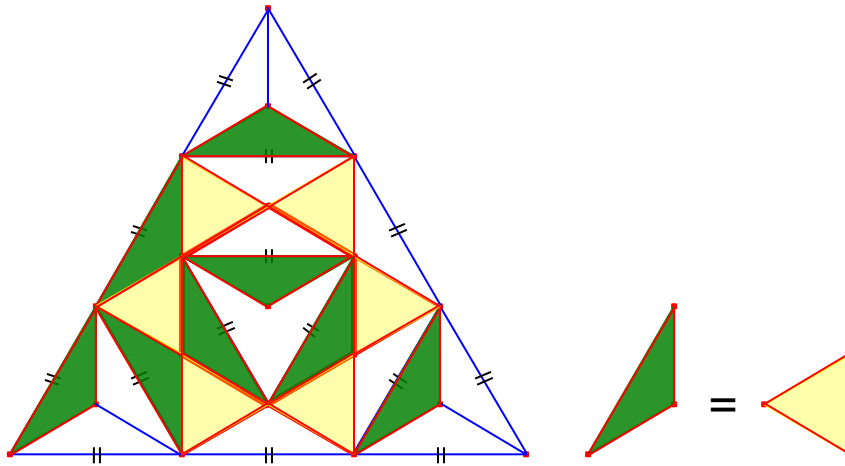
$$\frac{b}{a} = \frac{\sqrt{21}}{3}$$

3056.- Els costats d'un triangle equilàter s'han dividit en tres parts iguals.
 Calculeu la proporció entre l'àrea de l'hexàgon regular i l'àrea del triangle.

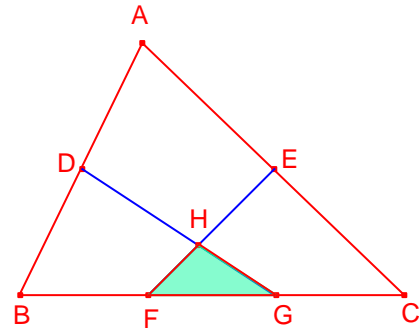

Solució:

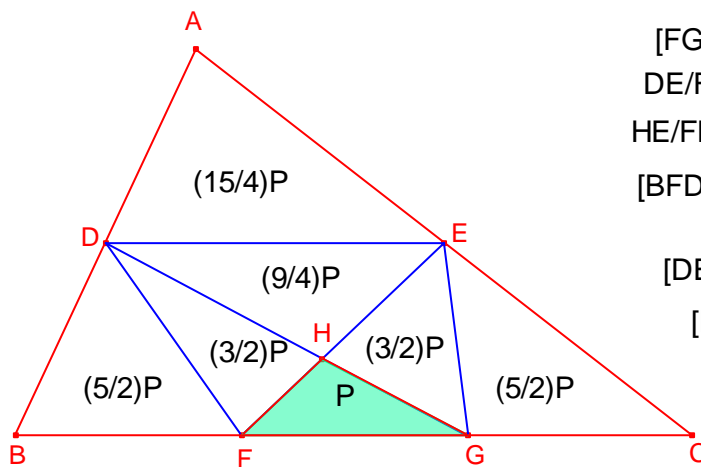

$$\frac{S_{\text{hexàgon}}}{S_{\text{total}}} = \frac{6}{27} = \frac{2}{9}$$

3057.- Donat el triangle $\triangle ABC$ de la figura, D i E són els punts migs dels costats \overline{AB} , \overline{AC} , respectivament.
 Els punts F, G són tals que $\overline{BF} = \overline{FG} = \overline{GC}$
 Si l'àrea del triangle $\triangle FGH$ és 100, calculeu l'àrea del triangle $\triangle ABC$

Solució:

$$[FGH]=P=100$$

$$DE/FG=3/2, [DEH]=(9/4)P$$

$$HE/FH)3/2, [FHD]=[HDF)=(3/2)P$$

$$[BFD]=[FGD]=[GCE]= (5/2)P$$

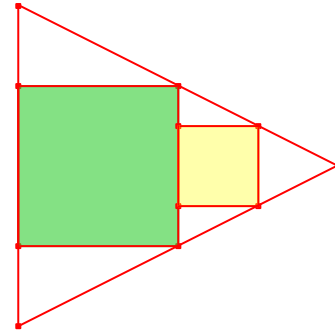
$$[DEA]/[BCED]=1/3$$

$$[DEA]=(15/4)P$$

$$[ABC]=15P=1500$$

L'àrea del triangle $\triangle ABC$ és 1500

3058.- El costat del quadrat verd és el doble del quadrat groc.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea de triangle exterior.

Solució:

Siga el quadrat $DEFG$ de costat $\overline{DE} = 2c$

Siga el quadrat $JKLM$ de costat $\overline{JK} = c$

$$\overline{GJ} = \overline{KF} = \frac{1}{2}c$$

Els triangles rectangles $\triangle KFL, \triangle EBF$ són semblants i de raó 1:2

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{BE}}{\overline{AB}} = \frac{c}{4c}$$

$$\overline{BE} = c$$

Siga H el punt mig del costat \overline{AB}

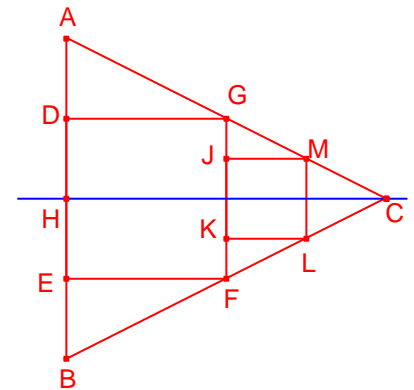
Els triangles rectangles $\triangle HBC, \triangle EBF$ són semblants i de raó 1:2

Aplicant el teorema de Tales:

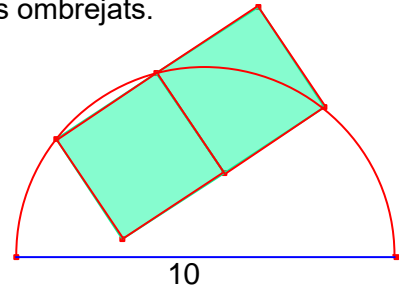
$$\frac{\overline{HC}}{\overline{BC}} = \frac{c}{4c}$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{ABC}} = \frac{4c^2 + c^2}{\frac{1}{2} \cdot 4c \cdot 4c} = \frac{5}{8}$$

3059.- En la figura, calculeu l'àrea total dels dos quadrats ombrejats.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 10$

Siguen els quadrats $CDEF, DGHE$ de costat $\overline{CD} = c$

$$\overline{EG} = c\sqrt{2}, \overline{FG} = c\sqrt{5}$$

Siga $\angle FOE = 2\beta, \angle EOG = 2\gamma$

Siga $\angle FOG = 2(\beta + \gamma)$

$$\sin \beta = \frac{c}{10}, \sin \gamma = \frac{c\sqrt{2}}{10}$$

$$\sin(\beta + \gamma) = \frac{c\sqrt{5}}{10} = \frac{c}{10} \cdot \sqrt{1 - \frac{2c^2}{100}} + \frac{c\sqrt{2}}{10} \cdot \sqrt{1 - \frac{2c^2}{100}}$$

Simplificant:

$$10\sqrt{5} = \sqrt{100 - 2c^2} + \sqrt{200 - 2c^2}$$

Resolent l'equació:

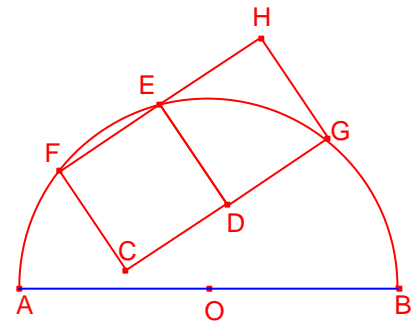
$$c^2 = 10$$

L'àrea ombrejada és:

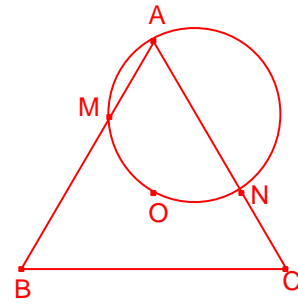
$$S_{\text{ombrejada}} = 2c^2 = 20$$

Nota: podem observar que:

$$\sin(\beta + \gamma) = \frac{\sqrt{2}}{2}, \angle FOG = 2(\beta + \gamma) = 90^\circ$$

3060.- Donat el triangle equilàter $\triangle ABC$ de baricentre O ,
dibuixem una circumferència que passa pels punts
 O, A i intersecta els costats $\overline{AB}, \overline{AC}$ en els punts, M, N ,
respectivament.
Proveu que $\overline{AM} = \overline{CN}$.

Solució:

Siga triangle equilàter $\triangle ABC$ de costat $\overline{BC} = c$

$$\overline{AO} = \frac{\sqrt{3}}{3}c$$

Siga $\overline{AM} = a$

$$\angle MAO = \angle OAN = 30^\circ$$

Aleshores, $\overline{MO} = \overline{NO} = b$

Per ser $AMON$ inscriptible.

$$\angle MON = 180^\circ - \angle MAN = 180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$$

Siga K el punt mig del segment \overline{MN}

$$\overline{MK} = \frac{\sqrt{3}}{2}\overline{OM} = \frac{\sqrt{3}}{2}b$$

$$\overline{MN} = b\sqrt{3}$$

Aplicant el teorema de Tolomeu al quadrilàter inscriptible $AMON$:

$$\overline{ON} \cdot \overline{AM} + \overline{OM} \cdot \overline{AN} = \overline{AO} \cdot \overline{MN}$$

$$b \cdot a + b \cdot \overline{AN} = \frac{\sqrt{3}}{3}c \cdot b\sqrt{3}$$

Simplificant:

$$a + \overline{AN} = c$$

$$\overline{AN} = c - a$$

$$\overline{CN} = c - \overline{AN} = c - (c - a) = a = \overline{AM}$$

